

РЕШЕНИЕ

№ 296

гр. Смолян, 29.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росица Н. Кокудева

Членове: Петранка Р. Прахова
Зоя Ст. Шопова

при участието на секретаря Елисавета Ж. Шехова
като разгледа докладваното от Росица Н. Кокудева Въззивно гражданско дело № 20235400500453 по описа за 2023 година

Производството е по чл.2 58-чл.273 ГПК.

С обжалваното решение №331/07.08.2023г. по гр.д. №107/2023г. Смолянският районен съд е **осъдил** „Ти Би Ай Банк” ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. София на основание чл. 55, ал. 1, предложение първо ЗЗД да заплати на П. А. Ф., ЕГН *****, от гр. Смолян сумата от **2 229,90 лева**, платена **без основание** по договор за потребителски кредит № 7053061717/02.10.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 03.02.2023 г. – датата на предявяване на исковата молба до окончателното плащане на задължението. Със същото решение е **осъдено** „Ти Би Ай Банк” ЕАД, ЕИК ***, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да заплати на П. А. Ф. направените деловодни разноски в размер на 210 лева, от която 90 лв. държавна такса и 120 лв. възнаграждение на вещо лице.

Постъпила е **въззивна жалба** с вх.№5297/30.08.2023г. от „ТИ БИ АЙ Банк” ЕАД, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Димитър Хаджикоцев” 52- 54, представлявано от юрисконсулт В.Ц. срещу решение № 331 /07.08.2023 г. по гр.д №107/2023 по описа на районен съд –Смолян, което намира за необосновано и неправилно като постановено в нарушение на материалния и процесуален закон. Твърди, че по отношение на основанието, обективизирано в чл. 22 във връзка с чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК цитираната разпоредба предвижда задължение за кредитора да посочи в договора за потребителски кредит:годишния процент на разходите по кредита - изразен като абсолютна стойност в чл. 10 от договора за кредит

(49,5%); общата сума, дължима от потребителя - изразен като абсолютна стойност в чл. 10 от договора за кредит (9297, 6 лева); да се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Твърди ,че районния съд е приел, че в договора не са описани разходите, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите . Твърди ,че в обжалваното решение първоинстанционният съд е приел, че в договора за потребителски кредит кредитополучателят не следва да бъде поставян в положението, за да разбере действителния размер на годишния процент на разходите, да тълкува всяка една от клаузите в договора и че посоченият в договора за потребителски кредит ГПР от 49,5% не е действителният такъв разход и противоречи на изискванията на чл. 11, ал. 1 т.10 ЗПК. Намира ,че районния съд неправилно смесва понятията „разходи“ по кредита, които са включени в изчисляването на ГПР и „изчисляване на ГПР“. Разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от ЗПК посочва кои разходи по кредита се включват при изчислението на ГПР, докато разпоредбата на чл. 19, ал. 2 от ЗПК указва как се изчислява ГПР - по формула посочена в Приложение 1 от ЗПК.Твърди ,че Банката /кредитор/ може да опише кои разходи се включват в ГПР, но било невъзможно да опише как се изчислява ГПР, тъй като самия закон (чл. 19, ал. 2 от ЗПК) не предлага правно описание на изчислението, а препраща към математическо описание във вид на формула. Намира, че очакванията на районния съд за ясно разписана методика на формиране на ГПР не са обективни и твърди ,че нямат законово основание. По отношение на изчисляването на ГПР счита , че първоинстанционният съд неправилно е възприел, че по процесния договор за кредит приложимия ГПР би бил по-висок, вместо посочения в същия 49,5%.Сочи ,че формулата за изчисляване на ГПР е посочена в Приложение № 1 към чл. 19, ал. 2 от ЗПК (ДВ бр. 30 от 26.03.2013 г.):Съгласно т.2, б. „д“ от Приложение 1 към ЗПК горното уравнение може да се преобразува в сбор от положителни или отрицателни парични потоци (Ак), т.е. усвоените и погасените суми ще бъдат получени или погасени за периодите от 1 до к, изразени в години, по следния начин: Отрицателните парични потоци (от гледна точка на кредитора), са усвоените от потребителя парични средства. В конкретния случай към отрицателните парични потоци 3000 лева - потребителски кредит за общо ползване усвоен по сметка на потребителя (съгласно чл. 7.2.1. от Договора за кредит)- 1530,72 лева - общ размер на застрахователна премия по застраховка усвоена чрез превод по банковата сметка на съответния застраховател (съгласно чл. 7.1. от Договора за кредит);Общият размер на отрицателните парични потоци е 4 530,72 лева.Твърди ,че положителните парични потоци (от гледна точка на кредитора) са вноските, които потребителя заплаща ежемесечно на Банката, а именно 48 вноски по 193,70 лева всяка или общ размер на положителните парични потоци е 9297,60 лева.

Твърди ,че . назначената съдебно -счетоводна експертиза не отговаря на ГПР по договора, като се вземе предвид всички разходи и допускания по кредита и съобразно законоустановената формула за изчисление посочена в Приложение 1 към чл. 19, ал. 2 от ЗПК. Твърди ,че използваната формула от

вещото лице като метод за изчисление с онлайн калкулатор, който не отразява вярно и законосъобразно всички компоненти на приложимата съгласно ЗПК формула. Твърди ,че недостатък на тези калкулатори е, че те не отчитат компонента SI (интервала между датата на първото усвояване на кредита и датата на първата погасителна вноска), когато тази компонента е различна от останалите интервали- по-голям или по-малък от интервал от 30 дни характерен при кредити с ежемесечно погасяване на вноски. Твърди ,че в отговора за исковата молба както и в договора за кредит, Банката е посочила начина на формиране на главницата по договора за кредит, а именно в нея са включени като компоненти - 1) отпуснатата сума по кредита заявена от потребителя (чиста главница), 2) и финансираната от Банката премия по сключена застраховка. Съответно **общият размер на двете суми представлява главницата по кредита** и не са налице скрити разходи за потребителя. Моли въззивния съд да обърне внимание ,че от мотивите на съдебното решение не става ясно, защо клаузата 7.2.2.от договора ,предвиждаща застрахователната премия да бъде преведена от страна на кредитора към застрахователя ,е нищожна? По отношение застрахователната премия твърди ,че разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от ЗПК предвижда, че ГПР изразява общите разходи по" кредита за потребителя. Съгласно дефиницията предоставен в § 1, т. 1 от ДР на ЗПК: "Общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси.Твърди ,че разходите за сключване на застрахователен договор (стойността на застрахователната премия) представляват част от общите разходи по кредита, само ако сключването на застрахователния договор е задължително условие за получаването на кредита. По аргумент на противното, когато сключването на застрахователния договор не е задължително условие за получаване на кредита (потребителя може да избере да сключи застраховка или да не сключи такава), то разходите по тази допълнителна услуга не са разходи по кредита, респективно не се включват при изчисляването на ГПР.Твърди ,че разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 19 от ЗПК изисква в договора за кредит да има информация за изискуемите застраховки. В чл. 19 от договора за кредит страните изрично са уговорили, че няма задължителни застраховки, но клиентът може по свое желание да сключи такава. В договора за кредит липсва и уговорка за промяна във финансовите условия при отказ на потребителя от сключения застрахователен договор, друго косвено доказателство, че застраховката не е условие за получаване на кредита. Намира, че в процесния договор за кредит са описани ясно и разбираемо разходите по кредита, които потребителят

трябва да плати, а именно-в чл. 9.1 - годишния лихвен процент в размер на 41,12%.Твърди ,че в разходите ,свързани с кредита не влиза застрахователната премия, която не е задължителна за потребителя, за да получи кредита, но стойността на същата е ясно показана в чл. 7.1 - 1530,72.Счита ,че не може да се споделят и изводите на съда в мотивите относно това, че клаузата по договора чл. 7.1. изискваща заплащане на премия е нищожна. Сключването на процесиите застраховки не противоречи на добрите нрави и кредитополучателят е дал изричното си съгласие плащането на застрахователните премии да бъдат финансирани от кредитора. Счита ,че сключването на процесната застраховка не противоречи на добрите нрави и кредитополучателят е дал изричното си нареждане и съгласие да бъдат финансирани от кредитора и възстановена от кредитополучателя. Намира ,че дори да се приеме, че в мотивите си районния съд е прав т.е. реалният ГПР по договора за кредит е по-висок и надминава размера посочен в чл. 19 ал. 4 от ЗПК, то счита ,че това не води до недействителност на процесния договор за кредит. По аргумент на чл. 19 ал. 5 от ЗПК, би била недействително единствено съответната клауза.Намира за неправилни изводите на съда досежно това, че Банката следва да погасява вноски за застрахователна премия (стр. 12). Счита ,че заключението е немотивирано и не аргументирано, доколкото ЗПК не вмениява подобни задължения на кредитора, които да бъдат реквизит за действителност на предоставената застрахователна услуга в полза на потребителя.Счита ,че потребителят е разполагал с пълната информация за сумите, които следва да възстанови, още към момента на сключване на договора.

Неоснователен намира довода, че клаузата с която е уговорена **възнаградителната лихва** в размер на 41,12 % е нищожна като противоречаща на добрите нрави. Дефиницията за ГПР е представена в чл. 19, ал. 1 от ЗПК: „Годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.“Счита ,че разбирането, че клаузата, с която е уговорена тази лихва, противоречи на добрите нрави, се основава на съдебна практика, която не е актуална към настоящия момент и е преодоляна от последваща такава. Тази практика счита ,че е постановена във времето, когато Законът за потребителски кредит не е предвиждал пределна горна граница на договорната лихва за потребителските кредити и единственото ограничение на свободата на договаряне са били правилата на добрите нрави по чл. 9 от ЗЗД. С изменението на чл. 19, ал. 4 от ЗПК в редакцията, обн. в ДВ, бр. 35/2014 г. законодателят е въвел горна граница на годишния процент на разходите в размер на пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута. Счита ,че в конкретния случай договорената лихва не надвишава петкратния размер на ГПР, което означава, че същата е договорена в рамките на закона. Счита че след като не противоречи на закона, възнаградителната лихва не може да противоречи на

правилата на добрите нрави. По своята същност твърди че възнаградителната лихва представлява цената, която заемополучателят плаща на заемотателя за предоставените му парични средства. Възможността за договарянето на такава лихва е предвидено в закона - чл. 240, ал. 1 ЗЗД, а при потребителските кредити тази уговорка е задължителен елемент от съдържанието на договора - арг. чл. 4, ал. 1, т. 5 ЗПК Поради това счита ,че наличието на клауза в договора, предвиждаща заплащането на възнаградителна лихва, не е в противоречие с изискванията за добросъвестност. Що се касае до това дали уговорката в конкретния случай води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя, счита ,че че на този етап от развитието на производството не може да бъде направен такъв извод. В мотивите на обжалвания съдебен акт районният съд правилно е отбелязал, че уговореният годишен процент на разходите , в който се включва и годишния лихвен процент , не надвишава определения в чл. 19. ал. 4 ЗПК размер. Моли въззивния съд да отмени обжалваното решение на районен съд Смолян като неправилно и вместо него да постанови решение, с което да отхвърли изцяло предявеният иск като неоснователен.Претендира възнаграждение в размер на 300 лева

В законният срок е постъпил **писмен отговор** с вх. №6029/10.10.2023г. от П. А. Ф. от гр.Смолян чрез адв.Орманова ,който намира въззивната жалба за процесуално допустима , но по същество неоснователна. Твърди ,че не е спорно по делото, че в ГПР, посочен в Договор за потребителски кредит № 7053061717 от 02.10.2020г. като 49,50%, **не е включен разходът за застрахователна премия** в размер на 1530,72 лева районен съд -Смолян е достигнал до правилния извод, че този разход за потребителя е пряко свързан с договора за потребителски кредит, който е известен на кредитора и който потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия, и поради това следва да бъде включен в общия разход по кредита. Съгласно разпоредбата на чл.11, т.10 от З ПК договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа: годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключва те на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в Приложение № 1 от ЗПК начин. Моли въззивния съд да обърне внимание ,че в настоящия случай в общата дължима сума по кредита е следвало да бъдат включени и дължимите суми за такса ангажимент и застраховка „Защита на плащанията". Защото тези задължения са възникнали във връзка с договора и се дължат именно поради неговото сключване. Твърди ,че същите представляват разходи от формулата, посочена в приложение №1 и е следвало да бъдат включени при изчисляване на размера на годишния процент на разходите . Освен горното твърди ,че в договора не са посочени взетите предвид допускания, използвани при

изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин.

Счита ,че от изготвената по делото пред РС -Смолян съдебно-счетоводна експертиза, е видно, че ГПР по кредита надвишава 50%, ако застрахователните премии се включат в ГПР по кредита. Освен горното по делото твърди ,че **не е представена и предоговорна информация**, която да е предоставена на потребителя преди сключване на договора за кредит, което счита ,че е нарушение на чл. 8 ЗПК. Налична е единствено такава по договора за застраховка, която счита ,че не само, че е некоректна, но води и до объркване на потребителя относно размера на заемната сума по договора за кредит. Моли окръжен съд –Смолян да разгледа и възражението, че застрахователната полица е съставена в шрифт по-малък от 12, което е нарушение на разпоредбата на чл. 10, ал.1 ЗПК, съгласно която договорът за потребителски кредит се сключва в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт - не по- малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от страните по договора. Твърди ,че когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита - чл.23 от ЗПК. Счита ,че от допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза - надлежно и компетентно изготвена и неоспорена от страните, се установява, че по кредита са извършени плащания в общ размер на 5 230,90 лв. От тях дължима е само чистата стойност на кредита в размер на 3000 лева, като разликата в размер на **2 230,90** лева подлежи на връщане на доверителя и като недължимо платена по недействителен договор за кредит. Моли въззивния съд да потвърди изцяло обжалваното решение като законосъобразно и обосновано постановено. Счита ,че същественото в случая е, дали разходът за допълнителна премия е включен при изчисляването на ГПР по договора, а въззивникът признава, че не е включен, като оспорва да има основание за включването му. Твърди ,че при положение, че без този разход ГПР е в размер на 49,50%, то и без изчисление от вещо лице, е ясно, че ако в общия разход по кредита се включи сумата от 1530,72 лева, годишния процент на разходите ще надвиши пределния размер по чл.19 ал.4 ЗПК.

В съдебно заседание пред окръжен съд -Смолян жалбоподателят „Ти Би Ай Банк“ ЕАД гр.София редовно и своевременно призован,не изпраща представител. Постъпило е писмено становище от юриск. В.Ц. ,който моли да бъде уважена депозираната въззивна жалба като претендира разноски за първата и въззивната инстанция в размер на по 300 лева юриск. възнаграждение и заплатена държавна такса 45.00 лева

Въззиваемият П. А. Ф. редовно призован , не се явява. Вместо него пълномощникът му адв. Орманова поддържа становище ,че въззивната жалба е изцяло неоснователна и моли въззивния съд да потвърди като законосъобразно и обосновано обжалваното решение на районен съд Смолян Особено съществено нарушение счита в случая, че е уговарянето на задължение за връщане на сумата от 3 000 лева, посочена в договора за

кредит като **застрахователна премия**, платена на трето лице, която не е получена от кредитополучателя, но въпреки това е включена в главницата по договора за кредит и върху нея, предвид разсрочването и, кредитодателят е начислявал договорни лихви, съответно лихви за забава. Счита ,че липсват данни такава сума да е била преведена от кредитора на застрахователя, като от заключението на вещото лице безспорно се установява , че тя не е включена като разход по кредита при изчисляване на годишния процент на разходите по договора, като размера на годишния процент на разходите надвишава пределния допустим праг – петкратния размер на законната лихва, определена за съответния период, възлизаща на 50 % към датата на сключване на договора за кредит, което счита ,че влече недействителност на целия договор, респ. на недължимост на разликата над отпуснатата чиста стойност на кредита. С оглед изхода на делото, претендира разноските за въззивната инстанция, за което представя списък.

Смолянският окръжен съд намира ,че въззивната жалба е **процесуално допустима**. Депозирана е от надлежно упълномощен процесуален представител , в законният срок , с внесена държавна такса , при наличие на правен интерес от търсената защита.

Разгледана по същество е **неоснователна** по следните съображения:

Пред районен съд Смолян е бил предявен иск с правно основание чл.55 ,ал.1т.1 ЗЗД от П. А. Ф. от гр.Смолян против Ти Би Ай Банк ЕАД гр.София, с която моли съда да осъди търговското дружество да му заплати сумата 2 229,90 лева ,представляваща недължимо заплатена сума по договор за потребителски кредит7053061717/02.10.2020г. ,ведно със законна лихва от датата на предявяване на иска до окончателното и изплащане.

Въззивният съд констатира ,че по делото не е спорно, че ответника има качеството на потребител по смисъла на § 13, т.1 от ДР на Закона за защита на потребителите (ЗЗП), според който потребител е всяко физическо лице, което придобива стока или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност. В случая с отпускането на кредит в полза на ответника като физическо лице му е предоставена "финансова услуга" по смисъла на § 13, т. 12 от ДР на ЗЗП. Съдът, съгласно чл. 7, ал. 3 от ГПК, **служебно следи** за наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител. Той е длъжен да провери дали са спазени всички изисквания относно съдържанието на договора. Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и т. 20 и ал. 2, и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен. Липсата на всяко едно от императивните изисквания води до настъпване на последиците по чл. 22 ЗПК - изначална недействителност, тъй като същите са изискуеми при самото му сключване.

От заключението на вещото лице Кабасанова по назначената , изслушана , приета и неоспорена СИЕ се установява ,че на 02.10.2020г. П. Ф. е сключил с Ти Би Ай Банк ЕАД договор за кредит №7053061717 за сумата

3000 лева ,договорна лихва при фиксиран годишен лихвен процент - 41,12%,със срок на договора -05.10.2024г. и годишен процент на разходите - 49,50 % ,застрахователна премия -1 530,72 лева Така общия размер на кредита става 4 530,72 лева .Последно на 07.09.2020г. П. Ф. е изплатил сума в размер на 5 230 ,90 лева .

Вещото лице в заключението си е категорично ,че при размер на кредита - 3 000 лева –за главница ,обща сума подлежаща на връщане е 7 686,72 лева като годишния процент на разходите е **74,86%**

За да достигне до обжалвания резултат районният съд правилно е приел, че сключеният между страните по делото договор за кредит е недействителен, съгласно чл. 22 ЗПК, поради неспазване на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. Изложени са съображения, че годишния процент на разходите в договора е посочен като абсолютна процентна стойност .Фактически след като застрахователната премия не е била включена в годишния процент на разходите ,това представлява вид оскъпяване на кредита, тъй като в него са включени всички разходи на кредитната институция по отпускането и управлението му, както и възнаградителната лихва, което налага в договора относно ГПР да бъдат описани всички разходи, които трябва да заплати длъжникът, за да не бъде той поставен в положение да тълкува клаузите на договора и да преценява кои суми точно ще дължи. Съдът е акцентирал на обстоятелството, че изискването за посочване в договора на общата дължима сума е въведено за да гарантира, че потребителят ще е наясно по какъв начин се формира неговото задължение, докато в случая само е посочено, че ГПР е в размер на 49,5 %, без да е описано кои точно разходи се заплащат и по какъв начин е формиран този годишен процент на разходите . Фактически още при подписването на договора, потребителят е бил въведен в заблуждение относно един съществен елемент на съдържанието му. По съображения, че клаузата води до значително неравновесие между правата и задълженията на кредитора и потребителя, същата е счетена правилно от районен съд –Смолян за неравноправна по смисъла на чл. 143, ал. 1 ЗЗП

В случая правилно е прието от районният съд ,че е приложима разпоредбата на чл. 23 ЗПК, съгласно която при недействителност на договора за потребителски кредит кредитополучателят връща единствено заемната сума, по съображения, че правото за връщане на сумата било осъществимо чрез упражняване на осъдителен иск по чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД.

В чл. 19, ал. 1 и ал. 2 ЗПК е определено, че годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит и се изчислява по формула съгласно приложение № 1. Съобразно разпоредите на ЗПК, годишният процент на разходите изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/,

изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Тоест, в посочената величина /бидейки глобален израз на всичко дължимо по кредита/, следва по ясен и разбираем за потребителя начин да са инкорпорирани всички разходи, които ще стори и които са пряко свързани с кредитното правоотношение. Съгласно чл. 21, ал. 1 ЗПК всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне на изискванията на закона, е нищожна.

В Решение на съда (СЕС) от 21 април 2016 г. по дело C-377/14 е прието, че член 3, буква л) и член 10, параграф 2 от Директива 2008/48, както и точка I от приложение I към тази директива трябва да се тълкуват в смисъл, че общият размер на кредита и размерът на усвояването включват всички предоставени на разположение на потребителя суми и поради това не включват тези, които заемотателят използва за покриване на свързаните със съответния кредит разходи и които на практика не се изплащат на потребителя. Посочено е още, че не би могло общият размер на кредита по смисъла на член 3, буква л) и член 10, параграф 2 от Директива 2008/48 да включва която и да било от сумите, предназначени за изпълнение на задълженията, поети във връзка със съответния кредит, като административните разходи, лихвите, комисионите и всякакви други видове разходи, които потребителят следва да заплати. Незаконосъобразното включване в общия размер на кредита на сумите, попадащи в общите разходи по кредита за потребителя, задължително би довело до изчисляване на по-нисък ГПР, тъй като при изчисляване на последния се взема предвид общият размер на кредита.

В случая от представените по делото договор за потребителски кредит и приложенията към него, прави впечатление, че застрахователната премия е включена към главницата. Тези обстоятелства, както и фактът, че липсва ясно и точно посочване в договора за потребителски кредит на компонентите, довели до формиране на договорния годишен процент на разходите, пораждат съмнения дали потребителят е могъл да прецени икономическите последици от сключването на договора. Описаната допълнителна услуга по финансиране на заплащането на дължимата застрахователна премия от "Ти Би Ай Банк" ЕАД, сама по себе си представлява договор за потребителски кредит, а с уговарянето дължимото възнаграждение за застрахователната премия да се разсрочи и да се включи в размера на погасителните вноски, се заобикаля разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК, с която е въведено ограничение в размера на годишния процент на разходите (ГПР). Ето защо процесният договор не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ЗПК, тъй като посочения в договора лихвен процент и ГПР не отговаря на реално прилаганият между страните, което води до недействителността на договора съобразно разпоредбата на чл. 22 от ЗПК. Тази норма, от една страна, е насочена към осигуряване защита на потребителите чрез създаване на равноправни условия за получаване на потребителски кредит, а от друга - към стимулиране на добросъвестност и отговорност в действията на кредиторите при предоставяне на потребителски кредити така, че да бъде осигурен баланс между интересите на двете страни. В случая липсата на ясна, разбираема и

недвусмислена информация в договора не дава възможност на потребителя да прецени икономическите последици от сключването на договора предвид предоставените му от законодателя съответни стандарти за защита. Този пропуск сам по себе си е достатъчен, за да се приеме, че целият договор е недействителен, на основание чл. 22 от ЗПК./В този смисъл е определение №906/30.10.2023г. по т.д. №2596/2022г. на ВКС Пт.о/

Наред с това посочването в кредитния договор на размер на ГПР, който фактически не е реално прилагания в отношенията между страните ,представлява **заблуждаваща търговска практика** по смисъла на чл. 68д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за защита на потребителите. С преюдициално заключение по дело С-453/10 е прието, че използването на заблуждаващи търговски практики, изразяващи се в непосочването в кредитния контракт на действителния размер на ГПР представлява един от елементите, на които може да се основе преценката за неравноправния характер на договорните клаузи по смисъла на чл. 143 и сл. ЗЗП. По делото пред първата инстанция не се представят доказателства плащанията от страна на Ти Би Ай Банк ЕАД към застрахователното дружество да са били извършвани именно във връзка с процесния договор за кредит. Правилно е приел районния съд ,че е недопустимо след като застрахователната премия представлява разход по кредита по смисъла на параграф 1 т.1 от ДР на ЗПК, да се иска връщането и като част от главницата

Правилно районният съд е приел също, че след като посочения в договора годишен процент на разходите не е действителния, то договорът не отговаря на изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, поради което на основание чл. 22 от ЗПК договорът за потребителски кредит е недействителен, с оглед на което на основание чл. 23 от ЗПК потребителят **връща само чистата стойност на кредита**, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

В този смисъл ще следва да бъде потвърдено обжалваното решение като законосъобразно и обосновано постановено като въззивният съд препраща към мотивите на районен съд Смолян на основание чл.272 ГПК.

Ще следва да бъде осъден жалбоподателят да заплати в полза на П. А. Ф. разноски за въззивната инстанция представляващи адв. възнаграждение за адв.Орманова в размер на 530 лева

Водим от гореизложеното Смолянският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 331 /07.08.2023 г. по гр.д №107/2023 по описа на районен съд –Смолян ,като законосъобразно и обосновано постановено.

ОСЪЖДА „Ти Би Ай Банк” ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. София 1421, община Столична, район Лозенец, ул. „Димитър Хаджикоцев“ № 52-54, представлявано от изп. директори Валентин Ангелов Гълъбов и Александър Чавдаров Димитров, на основание чл. 78, ал.

1 ГПК да заплати в полза на П. А. Ф., ЕГН *****, от гр. Смолян, ул. „Кокиче“ № 7, бл. 40, вх. А, ап. 8 разноси за въззивната инстанция в размер на **530**/петстотин и тридесет /лева

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____